

INDHOLD

01.01 I begyndelsen	12	05.02 Jakob lader Benjamin rejse	43	11.03 Bileams æsel	69	13.04 No'omi og Ruth	96
02.01 En verden hvor alt var godt	13	06.02 Festen hos Josef	44	12.03 Bileams velsignelse	70	14.04 Ruth på høstarbejde	97
03.01 Godt og ondt	13	07.02 Sølvbægeret	44	13.03 Et helligt folk	71	15.04 Ruth og Boaz	98
04.01 Adam og Eva jages ud af haven	14	08.02 Den søn, Jakob havde mistet	45	14.03 Gud udvælger Josva	72	16.04 No'omis barnebarn	99
05.01 Kain og Abel	15	09.02 Jakob dør i Egypten	46	15.03 Rahab og spionerne	72	17.04 Hannas nød	99
06.01 Noas ark	16	10.02 Som slaver i Egypten	47	16.03 Israelitterne krydser floden Jordan	74	18.04 Hanna holder sit løfte	100
07.01 Oversvømmelsen	17	11.02 Mirjam og prinsessen	48	17.03 Sejr over Jeriko	74	19.04 Gud taler om natten til Samuel	101
08.01 Regnbuen	17	12.02 Moses slår en slavepisker ihjel	48	18.03 Det stjålne gods	75	20.04 Elis død	102
09.01 Babels tårn	18	13.02 Den brændende tornebusk	49	19.03 Erobringen af Aj	76	21.04 Pagtens ark i Dagens tempel	103
10.01 Teras rejse	19	14.02 Moses er bange	50	20.03 En fredspagt	77	22.04 Samuel som folkets leder	103
11.01 Det land Gud havde lovet dem	20	15.02 Hårdere arbejde	51	21.03 Solen står stille	77	23.04 Folket vil have en konge	104
12.01 Lots valg	20	16.02 Egyptens plager	52	22.03 Erobringen af det nordlige Kana'an	78	24.04 Israels første konge	105
13.01 Guds løfte	21	17.02 Den sidste plage	53	23.03 Israels tolv stammer	79	25.04 Krigerkongen Saul	106
14.01 Sarajs tjenestepige	22	18.02 Faraolader folket rejse	53	24.03 Kalebs belønning	79	26.04 Jonatan slår filistrene	107
15.01 Abram får gæster	23	19.02 Overgangen over Det Røde hav	54	25.03 Josva siger farvel	80	27.04 Isajs yngste søn	108
16.01 Abraham beder for Sodoma	24	20.02 Gud er stor	55	26.03 Folket glemte Guds bud	81	28.04 Kongens sorte timer	109
17.01 Reddet af engle	25	21.02 Ørkenvandring	56	27.03 Kalebs nevø hjælper folket	82	29.04 Hyrdens sang	110
18.01 Sara får en søn	27	22.02 Vand fra klippen	57	28.03 Den venstrehåandede dommer	82	30.04 David og Goliat	110
19.01 Abrahams tro sættes på prøve	28	23.02 Kampen mod amalekitterne	57	29.03 Debora og Barak	83	01.05 Den misundelige konge	112
20.01 Vand til ti kameler	28	24.02 Gud taler fra bjerget	57	30.03 Jaels teltplok	84	02.05 Jonatans advarsel	112
21.01 Isak får en kone	30	25.02 De Ti Bud	58	31.03 Hærgende kamelryttere	85	03.05 Den fredløse David	113
22.01 Esau og Jakob	30	26.02 Et sted at tilbede Gud	59	01.04 Gideon, der ikke ville være helt	86	04.05 David skåner Sauls liv	114
23.01 Isaks velsignelse	31	27.02 Guldkalven	60	02.04 Gideon og færepelsen	86	05.05 Den kloge Abigajil	115
24.01 Jakobs drøm	32	28.02 Moses knuser stentavlerne	60	03.04 Gideons lille hær	87	06.05 Overfaldet om natten	116
25.01 Jakob bliver forelsket	33	01.03 Moses beder for folket	61	04.04 Den natlige kamp	88	07.05 Sauls sidste kamp	117
26.01 Jakob flygter	34	02.03 I klipperevnen	62	05.04 Abimelek dræber sine brødre	89	08.05 David bliver konge i Juda	118
27.01 Jakobs kamp med Gud	35	03.03 Gud var hos dem, skjult i en sky	63	06.04 Straffen over Abimelek	90	09.05 Borgerkrig	118
28.01 Venner og brødre	36	04.03 Mirjam og Aron brokker sig	63	07.04 Jeftas ubetænksomme løfte	91	10.05 Abner slutter sig til David	119
29.01 Rakel dør	37	05.03 Spejdere sendes ind i landet	64	08.04 Samson bliver født	92	11.05 Ishboshet bliver myrdet	120
30.01 Jakobs kæledægge	37	06.03 Fyrre år i ørkenen	65	09.04 Samsons gåde	92	12.05 Erobringen af Jerusalem	120
31.01 Solgt som slave	38	07.03 Moses slår på klippen	66	10.04 Samsons hævn	93	13.05 David danser foran arken	121
01.02 Drømme i fængslet	39	08.03 Arons død	67	11.04 Samson bliver forrådt af Dalila	94	14.05 En bolig for Gud	122
02.02 Faraos mærkelige drøm	40	09.03 Kobberslangen	67	12.04 Samson sejrer over fjenden	95	15.05 Gud kender alt	123
03.02 Hungersnød i Kana'an	41	10.03 Gud giver israelitterne sejr	68			16.05 David er god mod Jonatans søn	124

17.05 David synder imod Guds bud	124	11.06 Elias har en besked fra Gud	146	04.07 Elisás død	165	31.07 Jerusalems fald	186
18.05 Urias dør	125	12.06 Kanden, der aldrig manglede olie	147	05.07 Jonas flygter	165	01.08 Fanger i Babylon	187
19.05 Gud sender Natan til David	126	13.06 Elias redder en lille dreng	147	06.07 Et voldsomt stormvejr	166	02.08 Nebukadnesars drøm	188
20.05 Davids bøn til Gud	127	14.06 I det tredje tørkeår	148	07.07 Mand over bord!	167	03.08 Gåden bliver løst	188
21.05 David bliver bedraget	128	15.06 Gud eller Ba'al?	149	08.07 Gud tilgiver	167	04.08 Statuen af guld	190
22.05 Hushaj snyder Absalom	129	16.06 Den eneste sande Gud	150	09.07 Jonas er vred	168	05.08 Buldrende flammer	190
23.05 Absaloms død	130	17.06 Jezabels dødstruser	151	10.07 De fattiges Gud	169	06.08 Kongen mister sin forstand	191
24.05 David holder sit løfte	131	18.06 Jordskælv, lyn og torden og stille hvirken	151	11.07 Den trofaste ægtemand	170	07.08 Skriften på væggen	192
25.05 De sidste dage i Davids liv	132	19.06 Guds nye profet	153	12.07 Løftet om fred	170	08.08 S sammensværgelse mod Daniel	193
26.05 Adonijas ønske	132	20.06 Dronning Jezabels ondskab	153	13.07 Esajas fik et syn	171	09.08 Daniel og løverne	194
27.05 Guds gave til Salomo	133	21.06 Den onde konge dør	154	14.07 Løftet om en konge	172	10.08 Gud viser sig i et syn	195
28.05 Salomos visdom	134	22.06 Elias bliver ført til himlen	155	15.07 Assyrerne vinder over Israel	172	11.08 Ezekiel er lydige	196
29.05 Visdomsord om familien	135	23.06 Gud sender vand i ørkenen	156	16.07 Hizkija stoler på Gud	173	12.08 De tørre ben	197
30.05 Visdomsord om venner	136	24.06 Enkens gåld	157	17.07 Skyggen bevæger sig den forkerte vej	174	13.08 De landflygtige vender hjem	198
31.05 Livsvisdom	137	25.06 Et barn som Guds gave	158	18.07 Ord fulde af håb	175	14.08 Nu begynder genopbygningen	199
01.06 Guds tempel	137	26.06 Miraklet med drengen fra Shunem	159	19.07 Guds kærlighed til sit folk	176	15.08 Ester bliver dronning	200
02.06 Salomos bøn	138	27.06 Den israelitiske tjenestepige	159	20.07 Hvordan Gud vil redde sit folk	177	16.08 En sammensværgelse mod kongen	201
03.06 Dronningen af Saba på besøg	139	28.06 Na'aman bliver helbredt	160	21.07 Straffen over Manasse	177	17.08 Ester kalder jøderne til bøn	202
04.06 Salomos magt og rigdom	140	29.06 Jehu salves til konge	161	22.07 Kong Josijas sorg	178	18.08 Guds svar på bøn	203
05.06 Salomo glider bort fra Gud	141	30.06 Afslutningen på Jezabels liv	162	23.07 Guds sendebud	179	19.08 En mand bliver hængt	204
06.06 Et rige bliver delt	142	01.07 Jehu rensrer landet for afgudsdyrkelse	163	24.07 Et folk der selv vil bestemme	180	20.08 Den tålmodige Job	205
07.06 Jeroboam er ulydig	143	02.07 En ond bedstemor	163	25.07 Pottemagerens ler	180	21.08 Gud svarer Job	206
08.06 En rystende besked fra Gud	144	03.07 Joash sætter templet i stand	164	26.07 Jeremias køber et stykke jord	182	22.08 Ezra vender tilbage til Jerusalem	207
09.06 Krig og nederlag	145			27.07 Guds ord bliver brændt	182	23.08 Nehemias' bøn	208
10.06 Den onde kong Akab	145			28.07 Babylonerne tager folk til fange	183	24.08 Bymuren sættes i stand	209
				29.07 Jeremias i fængsel	184	25.08 Nehemias og de fattige	211
				30.07 På bunden af brønden	186	26.08 Ezra oplæser Guds lov	211

27.08 En ny sang for Gud	212	25.09 Lignelsen om bonden	236	26.10 Den største af alle gaverne	263	29.11 Forfølgelse, død og fængsel	290
28.08 Vejen forberedes	212	26.09 Hemmeligheder om Guds rige	237	27.10 Sammensværgelsen mod Jesus	264	30.11 En opgave på Cypern	291
29.08 Englen i templet	214	27.09 Stormen på søen	238	28.10 Påskemåltidet forberedes	264	01.12 En frygtelig misforståelse	292
30.08 Maria får besøg af Gabriel	214	28.09 Tilbage i Kapernaum	239	29.10 Tjeneren Jesus	265	02.12 Apostelmødet i Jerusalem	293
31.08 To helt særlige børn	215	29.09 Besøg i al hemmelighed	240	30.10 Forræderiet	266	03.12 Fri til at elske og tjene	294
01.09 Zakarias kan tale igen	216	30.09 Kvinden, der havde haft fem mænd	241	31.10 Vennerne faldt i søvn	267	04.12 Lydia bliver døbt af Paulus	294
02.09 Tømreren Josef	217	01.10 Afslutningen på Johannes Døbers liv	242	01.11 Jesus tages til fange	267	05.12 Spåkvinden	295
03.09 En kejserlig befaling	218	02.10 Fem brød og to små fisk	243	02.11 Tidlig morgen	268	06.12 Et voldsomt jordskælv	296
04.09 Barnet fødes i Betlehem	218	03.10 Jesus kommer gående på søen	245	03.11 Morderen går fri	269	07.12 Den ukendte Gud	297
05.09 Hyrderne på marken	218	04.10 Jesus helbreder den døvstumme	245	04.11 Jødernes konge	270	08.12 Teltmagere i Korinth	298
06.09 Opfyldelsen af et løfte	220	05.10 Oppe på bjerget	246	05.11 Hovedskaldstedet	271	09.12 Paulus i Efesos	299
07.09 Vismænd fra østen	220	06.10 Den barmhjertige samaritaner	247	06.11 Ukendte efterfølgere	272	10.12 Lemmer på samme legeme	300
08.09 Guld, røgelse og myrra	221	07.10 Martha og Maria	248	07.11 Den tomme grav	272	11.12 Hvad kærlighed er	301
09.09 Rejsen til Egypten	222	08.10 Den gode hyrde	248	08.11 På vej til Emmaus	273	12.12 Paulus' mange lidelser	301
10.09 Efterladt i Jerusalem	222	09.10 Faren og sønnen, der rejste hjemmefra	249	09.11 Bag lukkede døre	274	13.12 Guds store kærlighed	302
11.09 Johannes Døber	223	10.10 Den rige mand	250	10.11 Thomas tvivler på det, de andre fortæller	275	14.12 Underet i Troas	303
12.09 Jesus bliver døbt	224	11.10 Dem, som ingen vil røre ved	251	11.11 Fiskefangst på Genesaret Sø	275	15.12 I fare i Jerusalem	303
13.09 Jesus bliver fristet	224	12.10 Jesus gør den døde levende	252	12.11 Peter får en opgave	276	16.12 Oprør på grund af Paulus	304
14.09 De fire fiskere	226	13.10 Syvoghalvfjerds gange	253	13.11 Jesus tager hjem til himlen	277	17.12 Sammensværgelse mod Paulus	305
15.09 Jesus gør vand til vin	226	14.10 To mænd beder til Gud	254	14.11 En ny apostel	278	18.12 Paulus for retten	306
16.09 Godt nyt	228	15.10 Jesus velsigner de små børn	255	15.11 Pinsedag, da Helligånden kom	278	19.12 Skibsforliset	307
17.09 En bære bliver sænket ned	228	16.10 Den rige unge mand	255	16.11 Manden ved tempelporten	279	20.12 Miraklet på Malta	308
18.09 Levi bliver discipel	230	17.10 Manden med det store hjerte	256	17.11 Peter og Johannes i fængsel	280	21.12 Som fange i Rom	309
19.09 Guds tanker for hans efterfølgere	231	18.10 Den blinde Bartimæus	257	18.11 Gamaliels kloge råd	281	22.12 Guds rustning	309
20.09 Undervisning om bøn	231	19.10 Tolderen oppe i træet	258	19.11 Stefanus bliver stenet	282	23.12 Guds venner	310
21.09 Vær ikke bekymrede for noget	232	20.10 Jesus taler om verdens ende	259	20.11 Fjenden Saulus	284	24.12 Slaven, der var flygtet	310
22.09 Historien om de to huse	233	21.10 Den afgørende dom	260	21.11 En engel sender Filip af sted	284	25.12 At leve som Jesus	311
23.09 Jesus og den romerske officer	234	22.10 Krukken med duftende salve	260	22.11 Den forvandlede Saulus	285	26.12 Afslutning og en ny begyndelse	311
24.09 Enkens eneste søn	235	23.10 Jesus går op til Jerusalem	261	23.11 Et helt nyt liv	286	27.12 Jesus, vores ypperstepræst	312
		24.10 Tempelpladsen som en røverkule	262	24.11 Natlig flugt	286	28.12 Elsk hinanden	312
		25.10 Det første bud i loven	263	25.11 Æneas og Tabitha	287	29.12 Johannes' Åbenbaring	313
				26.11 En engel i Cæsarea	288	30.12 Et glimt af Gud	314
				27.11 Peter får et syn	289	31.12 En ny himmel og en ny jord	31
				28.11 Guds velsignelse til alle folkeslag	290	Leksikon	316
						Registre	346

I KLIPPEREVNEN

2. marts

Mens Moses talte med Gud, mærkede han en stor længsel efter at se ham.

“Der er endnu noget, jeg vil bede dig om,” sagde Moses. “Må jeg se din herlighed? Må jeg se noget af dig selv?”

“Ingen kan se Gud,” svarede Gud. “Det er så stærkt, at han vil dø af det. Men gå op i den klipperevne. Så vil jeg gå forbi og holde min hånd for dine øjne. Derefter skal du se mig bagfra.”

Moses lavede to stentavler ligesom de forrige og gik op på bjerget. I en sky kom Gud ned til ham og råbte: “Jeg er barmhjertig og trofast og tilgiver synd.”

Skælvende bad Moses: “Så gå med os, Herre, og tilgiv os al vor ulydighed.”

“Jeg vil holde det løfte, jeg gav Abraham, Isak og Jakob, men jeg straffer jer, hvis I er ulydige.”

Endnu en gang gav Gud Moses de to stentavler fyldt med de bud, han havde givet dem. Og Moses steg ned til folket, der ventede på ham. Da de så Moses, trak de sig forfærdede tilbage fra ham, for Guds nærhed havde lagt et strålende lys over hans ansigt. Sidenhen lagde Moses et slør over sit ansigt, når han talte til dem. Kun når han talte med Gud, tog han sløret væk.

2 Mos 33,17–34,35

‘Når min herlighed går forbi, stiller jeg dig i klippespalten og dækker med hånden for dig, til jeg er kommet forbi.’

2 Mos 33,22

GUD VAR HOS DEM, SKJULT I EN SKY

3. marts

Oppe på bjerget havde Gud givet Moses besked om at lave det telt, hvor Gud ville bo, og nu var tiden kommet til at gå i gang. Alle blev sat i arbejde. Der blev farvet uld og linned, der blev snedkereret af det fineste træ, smedet i bronze og guld, vævet og broderet. Alle kom med smykker og ædle stene og gav af det bedste, de havde, for de var så glade for, at Gud blev hos dem. Dagen lang blev der arbejdet, og en dag var alt klar, nøjagtigt efter det Gud havde sagt til Moses.

De to stentavler blev lagt ned i en ark med engle på låget, og arken blev sat ind i “det Allerhelligste”, hvor kun ypperstepræsten måtte komme. I Åbenbaringsteltet stod alteret og bordet med lysestagen og de mange, mange andre ting. Alt strålede i guld og skønne farver. Omkring det hele var forgården.

Nu blev Aron og hans sønner indviet til præster. Først måtte de vaskes over det hele, derpå fik de præstedragten på.

Og nu kom det store øjeblik, da teltet skulle indvies. En følelse af stor højtid sænkede sig over dem alle, da teltet blev så fyldt med skyen, at ikke engang Moses kunne gå derind. For da vidste de alle, at Gud var hos dem.

Siden skete det altid, at når skyen lå over teltet, blev de, hvor de var, men når skyen løftede sig, pakkede de sammen og gik videre. Skyen svævede foran dem, og de fulgte efter.

Om natten var teltet som luende ild.

MIRJAM OG ARON BROKKER SIG

4. marts

Dage og uger slæbte sig af sted. Hver morgen løftede skyen sig, og det betød endnu en dags vandring under den brændende sol. Jo, Gud sørgede for dem, vist gjorde han så. Daglig manna og vand holdt sulten og tørsten borte, men det var hele tiden det samme. Folket begyndte igen at knurre, og nu begyndte også Arons søskende, Mirjam og Aron at brokke sig over småtterier. Moses sagde ikke noget. Han fandt sig stiltfærdigt i deres surmuleri.

2 Mos 35–40

*Skyen dækkede
Åbenbaringsteltet, og
Herrens herlighed fyldte
boligen.*

2 Mos 40,34

4 Mos 12

Men manden Moses var mere sagtmodig end noget andet menneske på jorden.

4 Mos 12,3

Men Gud havde også hørt dem, og nu bad han dem alle tre om at komme over i Åbenbaringsteltet.

“Hvem er I, der vover at sætte jer op imod Moses! Ham, der har slidt og slæbt for jer og aldrig været ulydig mod mig! Ham, som jeg taler med, ansigt til ansigt!”

Da skyen atter hævede sig, opdagede de, at Mirjam var blevet hvid over det hele af spedalskhed. Nu kunne Aron se, at de havde syndet mod Gud, og han råbte: “Straf os ikke for den synd, vi var så tåbelige at begå!” Og Moses tiggede Gud om at gøre Mirjam rask.

“Send hende først uden for lejren i syv dage,” svarede Gud. Han ved, at vi har nemt ved at glemme. Efter syv dage fik hun lov til at komme tilbage, og nu brød de op fra lejren og fortsatte den lange vandring i ørkenen.

SPEJDERE SENDES IND I LANDET

5. marts

En dag førte ørkenvinden en krydret duft af blomster og træer med sig, og israelitterne blev klar over, at de nærmede sig landet, Gud havde lovet dem.

Her slog de lejr og hvilede sig. Gud sagde til Moses, at han skulle sende nogle mænd ind i landet, der nøje skulle lægge mærke til, hvordan alt så ud, om landet var fladt eller bjergrigt, om byerne var store eller små, om der var forsvarsmure omkring byerne eller ej, om jorden var fed eller mager. De skulle også bringe nogle frugter med tilbage og ikke mindst se godt efter, om de mennesker, der boede i landet, så stærke eller svage ud.

Tolv mænd blev sendt af sted, en fra hver af de tolv stammer. De gennemvandrede landet på kryds og tværs. Et skønt og frugtbart land var det; grønne marker og træer fulde af alskens frugter. De skar en enkelt klase druer af, der var så stor, at to mand måtte bære den.

Og nu stod de så efter fyrre dage foran Moses og Aron og hele menigheden: Jo, landet var godt og frugtbart, men de, der boede der, var store og stærke. Dem ville de aldrig kunne overvinde. Sådan talte ti af dem, men Josva og Kaleb afbrød dem og sagde, at dem kunne de sagtens klare. De ti havde glemt, at Gud var med dem, kun de to huskede det.

4 Mos 13,1–14,35

Herren talte til Moses og sagde: ‘Send nogle mænd af sted for at udspejle Kana’an, som jeg vil give israelitterne; I skal sende en mand fra hver fædreastamme, alle sammen høvdinge.’

4 Mos 13,1–2

Folket lyttede til de ti og gav sig til at jamre over, at alt havde været forgæves, de skulle bare være blevet i Egypten. De begyndte endda at snakke om at vælge en anden end Moses som deres leder.

Kun Josva og Kaleb mindede dem om Guds store magt.

Til sidst blussede Guds vrede op: “Stoler I ikke mere på mig? Har I glemt alt det, jeg har gjort imod jer? På grund af jeres vantro skal I nu vandre omkring i ørkenen i fyrre år, og blandt alle, der står her, skal kun Josva og Kaleb en dag komme ind i det land, jeg har lovet jer.”

FYRRE ÅR I ØRKENEN

6. marts

Da folket hørte, hvad Gud sagde, angrede de dybt og blev helt ude af sig selv af fortvivlelse. Næste dag ville de tage af sted, men Moses advarede dem: “Uden Gud vil det ikke lykkes for jer. I vil blive slået af fjenden. I var ulydige

4 Mos 14,39-45

'Drag ikke op, for Herren vil ikke være hos jer. I må ikke blive slået af jeres fjender!'

4 Mos 14,42

mod Gud og kan ikke nu bare gøre, som I selv vil, og regne med, at Gud vil hjælpe jer. Nu er det for sent.”

De lyttede ikke til Moses. De skulle nok klare den, mente de. Moses blev i lejren og vogtede Guds ark. Det varede heller ikke længe, før israelitterne kom tilbage på vild flugt fra amalekitterne og kana'anæerne, som havde slået dem sønder og sammen.

Dybt ulykkelige og nedbøjede måtte de vende ryggen til Kana'ans land og igen vandre ud i den brændende ørken. I sin godhed blev Gud ved med at sørge for dem med den daglige manna.

MOSES SLÅR PÅ KLIPPEN

7. marts

I snart fyre år havde israelitterne nu vandret omkring i den tørre ørken. Nu var det børnene og børnebørnene, der levede det hårde liv, som den brændende ørken krævede. De gamle var efterhånden døde og begravet i sandet. Også Mirjam var død.

Det gamle, sure brokkeri dukkede op på ny: “Vi mangler vand! Hvor længe har du tænkt, at vi skal gå omkring mellem disse tørre klipper, Moses? Vi er ved at dø af tørst!”

“Hvad skal jeg dog gøre ved dette stædige og trodsige folk?” sukkede Moses til Gud. Hvor var han træt af at høre den samme lektie om og om igen.

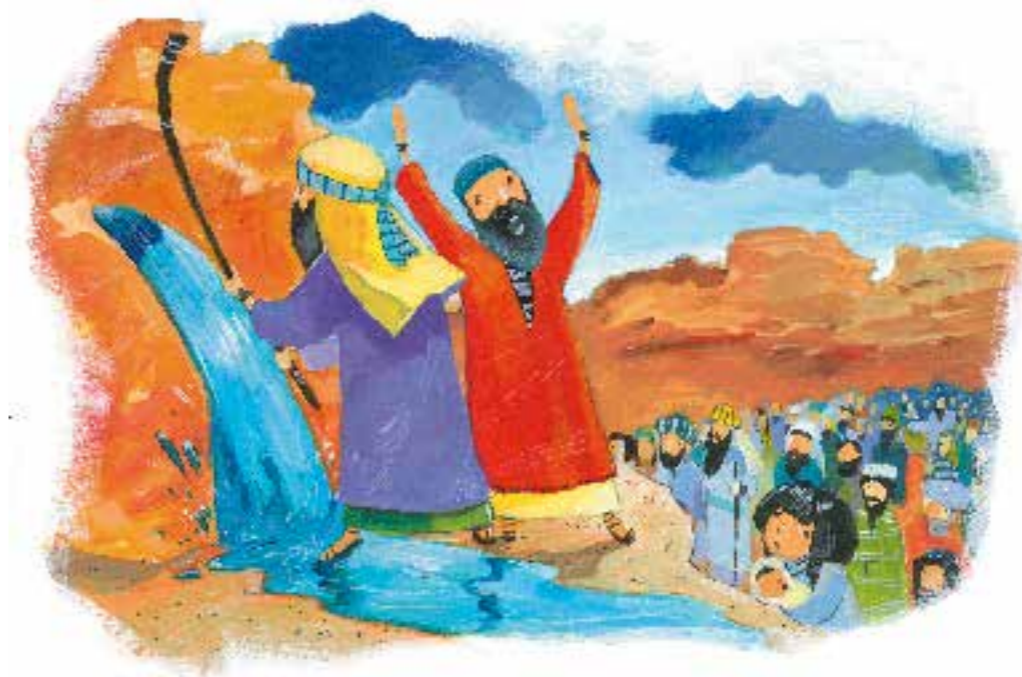
“Tag din stav med og gå hen og tal til klippen,” sagde Gud. Moses og Aron gik af sted, og mens hele menigheden stod og kiggede på, råbte Moses vredt: “Mon vi kan skaffe jer vand fra klippen?” Ja, han sagde virkelig VI og ikke Gud. Og han talte ikke bare til klippen, som Gud havde sagt, men han slog på klippen. Folk kom til at vende blikket mod Moses og tiljuble ham i stedet for Gud. Alligevel lod Gud i sin godhed vandet fosse frem i rigelige mængder. Moses bøjede sig ydmygt for Gud.

Men Gud sagde stille til Moses: “Du adlød mig ikke, og du tog selv æren for det. Du og Aron kan ikke følge med ind i det forjættede land.”

4 Mos 20,1-13

Så løftede Moses hånden og slog to gange på klippen med sin stav, og der strømmede rigeligt vand ud, så både menigheden og deres kvæg kunne drikke.

4 Mos 20,11

ARONS DØD

8. marts

Israelitterne var nået frem til landet Edom, og i stedet for at gå den lange vej omkring landet sendte Moses bud til kongen af Edom:

“Du ved, hvor hårdt vi har været ramt. I lang tid boede vi hos egypterne, som plagede og mishandlede os. Men Herren hørte vores råb om hjælp og sendte en engel, der førte os ud af landet. Nu beder vi dig: Lad os få lov at gå lige igennem dit land”. De ville bare gå lige igennem, ikke engang drikke af deres brønde.

Edomitternes konge sagde blankt nej. “I skal få vore våben at føle, hvis I vover jer inden for grænserne.” Moses forsøgte endnu en gang, men på grænsen mødte han en vældig hær, så israelitterne måtte gå udenom.

Da de nåede bjerget Hor, sagde Gud: “Nu skal Aron lægge sig til hvile og dø, men først skal hans søn Eleazar klædes i hans præstedragt.” Så døde Aron og blev begravet, og i tredive dage sørgede folket over ham.

KOBBERSLANGEN

9. marts

Israelitterne brokkede sig igen, fordi de nu måtte gå den lange omvej fra bjerget Hor mod Sivhavet. “Vi er ved at dø af sult og tørst her i ørkenen, og

4 Mos 20,14-29

Da hele menigheden så, at Aron var død, græd hele Israels hus over ham i tredive dage.

4 Mos 20,29

4 Mos 21,4-9

Så lavede Moses en kobberslange og satte den på en stang; hvis nogen så blev bidt af en slange og rettede sit blik mod kobberslangen, beholdt han livet.

4 Mos 21,9

vi får ikke andet end manna, dag ud og dag ind.” De glemte, at de blev holdt i live af mannaen dag efter dag.

Da de skulle slå lejre, sendte Gud en vrimmel af farlige giftslanger fra den stenede jord. Mange døde af deres bid, og israelitterne skreg og klagede deres nød for Moses. “Vi har syndet! Bed til Gud for os!” råbte de.

Guds svar til Moses var, at han skulle smelte kobber og sno det til en slange, der skulle rejses midt i lejren, og alle, der vendte sig og så på slangen, skulle blive helbredt.

Moses gjorde, som Gud havde sagt, og alle, der så op på slangen, blev reddet.

GUD GIVER ISRAELITTERNE SEJR

4 Mos 21,21-22,1

Moses sendte nogle mænd ud for at udspionere Jazer, og israelitterne indtog den med tilhørende småbyer og fordrev amoritterne, som boede der.

4 Mos 21,32

Israelitterne nærmede sig amoritternes land og sendte bud til kongen Sihon: “Må vi gå gennem dit land? Vi vil hverken spise eller drikke noget af det, der er i landet.”

Amoritterkongen Sihon havde hørt om det vandrende folk, og han frygtede for at få dem ind i sit land. Han sagde ikke bare nej, men kom imod dem med en stor hær, og det kom til et vældigt slag, som israelitterne vandt.

10. marts

De mange år i ørkenen havde gjort dem seje og udholdende. De indtog Sihons land, og mange slog sig ned i deres byer.

Noget senere begav de sig på vej mod Bashan. Kong Og i Bashan havde hørt, hvordan det var gået med Sihon, så han rykkede straks ud med en vældig hær. “Frygt ikke for dem,” sagde Gud til Moses, og også denne gang gav han israelitterne sejr, så de nu kunne erobre Bashan.

Nu var de nået til floden Jordan og kunne se over til byen Jeriko på den anden side.

BILEAMS ÆSEL

11. marts

De slog lejre på Moabs sletter øst for Jeriko. Balak, kongen i Moab, var rystet. Var turen nu kommet til ham? Han sendte i sin nød bud efter Bileam, der var en kendt spåmand. “Den, du velsigner, bliver velsignet, og den, du forbander, bliver forbandet,” sagde han. “Kom og forband dette folk, Israel, så vil jeg give dig alle de penge, du forlanger.”

Balaks mænd bragte dette bud fra kongen, og Bileam bad dem blive hos sig natten over. “Jeg må først høre, hvad Gud siger til mig, inden jeg kan give jer svar.”

Gud spurgte Bileam, hvem disse mænd var, og Bileam fortalte ham det, og Gud sagde, at han ikke skulle gå med dem. “Du må ikke forbande det folk, som jeg velsigner,” sagde Gud til ham.

Med dette svar måtte Balaks mænd vende tilbage.

Men Balak sendte andre stormænd af sted med løfte om mægtige gaver, og fristelsen blev for stor for Bileam. “Rejs,” sagde Gud, “men sig ikke andet end det, jeg giver dig at sige.”

Han sadlede sit æsel, men midt på stien stillede Gud en engel i vejen for ham. Bileam kunne ikke se englen, men det kunne æslet, og det flyttede sig ikke af stedet. Bileam slog løs på det, men æslet blev stædigt stående. Bileam hidsede sig mere og mere op og slog løs på det stakkels æsel, men forgæves. Æslet stod, hvor det stod. De var inde i en smal klippespalte, så de kunne ikke vende om, og nu gav Gud æslet evne til at snakke, og med store øjne hørte Bileam æslet sige: “Har jeg ikke tjent dig trofast? Hvorfor slår du mig så?”

4 Mos 22

Da åbnede Herren æslets mund, og det sagde til Bileam: ‘Hvad har jeg gjort dig, siden du nu har slået mig tre gange?’

4 Mos 22,28

Gud åbnede Bileams øjne, så han kunne se Guds engel. Og englen sagde til ham, at han skulle følge med til Balak, men kun sige de ord, Gud lagde ham i munden.

BILEAMS VELSIGNELSE

12. marts

“Nu er jeg reddet,” tænkte Balak, da han ønskede Bileam velkommen.
“Endelig! Nu må du forbande dette folk for mig.”

“Jeg kan ikke sige andet end det, Gud giver mig at sige,” sagde Bileam.
Der blev nu bygget syv altre og ofret okser og væddere på hvert af dem, men Bileam råbte:

“Hvordan skulle jeg forbande, når Gud ikke forbander? Hvordan skulle jeg kalde på Guds vrede, når Gud ikke er vred?”

Den, der blev vred, var Balak. Han førte Bileam over til et andet udsigtspunkt, byggede nye altre og ofrede okser og væddere på dem.

“Herren er med Israel. Gud førte sit folk ud af Egypten,” råbte Bileam.

Balak var ved at gå ud af sit gode skind af vrede, men turde ikke gøre denne Guds mand noget. Han gjorde et sidste forsøg på at få Bileam til at

4 Mos 23–24

Da lagde Herren et ord i Bileams mund og sagde: ‘Vend tilbage til Balak og sig dette til ham!’

4 Mos 23,5

forbande israelitterne, men også denne gang kom der kun velsignelser fra Bileams mund.

“Sådan siger Bileam, hvis øje ser klart: Dine telte, Israel, er dejlige som træer, Herren selv har plantet ved vandløbet. Velsignet de, der velsigner dig, og forbandet de, der forbander dig.”

“Jeg sendte bud efter dig, for at du skulle forbande og ikke velsigne,” råbte Balak rasende. “Du får i hvert fald ingen penge af mig!”

“Selv om du gav mig alt det sølv og guld, der kan være i dit hus, kan jeg ikke sige andet end det, Gud giver mig besked om at sige,” sagde Bileam stille og sang en sang om Guds folk.

“Dette siger han, som ser, hvad den almægtige ser: I det fjerne ser jeg en stjerne dukke op i dette folk, en herskerstav i Israel.”

Balak vendte ham rasende ryggen og gik sin vej.

ET HELLIGT FOLK

13. marts

Efter fyre år i ørkenen stod israelitterne nu ved grænsen til det land, Gud havde lovet dem, og Moses var nået til afslutningen af den opgave, Gud havde givet ham. Han samlede folket omkring sig og holdt sin sidste tale til dem.

“I må aldrig glemme, hvad Gud har gjort imod jer. Han reddede jer ud af Egypten og gjorde store undere for jeres øjne den ene gang efter den anden. I var tit ulydige, men Gud tilgav jer og hjalp jer videre. Nu står I ved grænsen til det land, Gud har lovet jer. Luk ørerne op, og hør nu godt efter det, han siger til jer:

Når I kommer ind i Kana’an, må I ikke glemme de fattige. Del med andre, og lån penge til dem, der har brug for det. Når der er gået syv år, skal I slette gælden. Vær gode mod hinanden, så vil Gud være god mod jer.

Jeg stiller jer over for et valg: DØDEN ELLER LIVET. Så vælg da livet, som er lydighed mod mig. Lyt ikke til de falske guder, I vil møde i det nye land.

Jeg vil være ganske nær hos jer i de ord og i de bud, jeg har givet jer. Vær lydige mod mig, og hold fast ved mig, så vil jeg velsigne jer.”

5 Mos 30

Jeg tager i dag himlen og jorden til vidne imod jer: Jeg har stillet dig over for livet og døden, velsignelsen og forbandelsen. Så vælg da livet, for at du og dine efterkommere må leve ...’

5 Mos 30,19

FORRÆDERIET

30. oktober

Jesus og hans venner spiste påskemåltidet sammen. Disciplene var kede af det, for Jesus var så alvorlig og bedrøvet.

Pludselig siger han: "En af jer kommer til at forråde mig." De blev rystede og forvirrede og begyndte hver især at spørge: "Det er da vel ikke mig?"

Johannes, der sad nærmest ved Jesus, spurgte Jesus med lav stemme: "Hvem er det?"

"Det er ham, jeg rækker brødet til," og i det samme dyppede han et stykke brød i sovsen og rakte det til Judas. Dette plejede at være tegn på venskab, så de forstod det ikke.

Da Judas havde fået brødet, gav det et stød i ham af ondskab. "Det, du gør, gør det snart," sagde Jesus bare.

Judas gik hurtigt ud i den mørke nat, og de andre troede, at han havde glemmt at købe noget, for det var ham, der havde pungen. Jesus tog et brød, brækkede det over og gav disciplene hver et stykke.

"Dette er mit legeme, som jeg vil give for jer."

Derefter tog han bægeret med vin og sagde: "Dette er mit blod, som jeg vil give for jer."

Stille tog disciplene imod brødet og vinen. Først efter at Jesus var død, forstod de, hvad han mente med disse ord.

*Job 13,21-30
og Matt 26,26-28*

*'Tag det og spis det;
dette er mit legeme.'*
Matt 26,26b

VENNERNE FALDT I SØVN

31. oktober

Da de havde spist, gik de ud til Oliebjerget. På vejen sagde Jesus:

"I kommer alle til at svigte mig, for sådan står der skrevet hos de gamle profeter: 'De vil slå hyrden ihjel, og alle fårene vil blive spredt.'

Den ivrige Peter sagde straks: "Om så alle de andre render deres vej, så bliver jeg i hvert fald hos dig!"

Med et bedrøvet smil så Jesus på ham og sagde:

"Peter, før hanen har gaalet to gange i nat, vil du have fornægtet mig tre gange."

Tavse gik de videre og kom til sidst ind i Getsemane have. Jesus lod disciplene hvile der, men tog Peter, Jakob og Johannes med lidt længere ind i haven. Han havde brug for at have sine nærmeste venner i nærheden. Og nu så de tre noget, de aldrig før havde set:

Jesus var bange! Hans øjne var mørke af angst og fortvivlelse, og han bad dem bede for ham. Selv gik han lidt videre, faldt på sine knæ og råbte til Gud. Han råbte om at blive fri for det, han nu skulle igennem. "Hvis du vil det," tilføjede han.

Så rejste han sig og gik hen til de tre disciple, men opdagede, at de sad og sov. "Du sover, Peter?" sagde han. Peter, der havde lovet så meget. "Ikke engang en time kunne du våge sammen med mig. Du mener det godt, men er svag."

Så gik han tilbage og bad den samme bøn til sin Far, og endnu en gang kom han tilbage til sine venner, men de var igen faldet i søvn. De skammede sig og vidste ikke, hvad de skulle sige. For tredje gang faldt Jesus på knæ og overgav sig helt til sin Fars vilje. Rolig kom han nu tilbage til disciplene, som igen lå og sov. "I sover og hviler jer? Nu må I rejse jer, for ham, som forråder mig, er her allerede."

Mark 14,26-42

*'Ånden er rede, men
kødet er skræbeligt.'*
Mark 14,38b

JESUS TAGES TIL FANGE

1. november

Nu kunne de alle sammen høre det, lyden af klirrende våben, og mellem træerne kunne de fornemme lugten af osende fakler og se lys mellem grenene. En flok tempelsoldater kom imod dem med Judas i spidsen. Soldaterne, der skulle arrestere Jesus, vidste ikke, hvordan han så ud, så Judas havde aftalt med

Mark 14,43-52,
Luk 22,47-54
og Joh 18,1-11

Jesus sagde til ham:
Judas, forråder du
Menneskesønnen
med et kys?
Luk 22,48

dem, at Jesus var den, han ville hilse med et kys. Og det gjorde han. Jesus så på ham og sagde:

“Forråder du Menneskesønnen med et kys?”

Der blev nu vild forvirring. Peter greb sit sværd og huggede øret af en af soldaterne, en der hed Malkus. Men Jesus standsede ham. “Her skal ikke kæmpes med sværd,” sagde han. “Hvis jeg ville, kunne jeg bede min Far sende en hær af engle.” Jesus rørte ved Malkus og helede hans øre.

Nu havde panikken grebet disciplene, og de flygtede rædselsslagne.

TIDLIG MORGEN

2. november

Soldaterne trak af sted med Jesus og førte ham til ypperstepræsten Kajfas' hus. Han havde i nattens mulm og mørke samlet Rådet og de andre ypperstepræster. Han havde også fået fat i folk, der vidnede falsk og løj om Jesus, men det var alt sammen så forvirret, at Jesus ikke kunne dømmes på det. Til sidst spurgte ypperstepræsten rent ud: “Sig os, er du Kristus, Guds søn?”

Matt 26,57-75

Og Peter huskede det
ord, Jesus havde sagt:
'Før hanen galer, vil du
fornægte mig tre gange.'
Og han gik udenfor og
græd bitterligt.
Matt 26,75

Indtil da havde Jesus ikke sagt et ord, ikke protesteret mod alle de løgne, der var blevet sagt. Nu så han op og svarede højt og frimodigt: “Du sagde det selv. Og snart skal Menneskesønnen sidde ved Guds højre hånd.”

Da flængede ypperstepræsten sit tøj, mens han råbte: “Han spotter Gud. Nu har vi ikke brug for flere beviser.” Alle var i vildt oprør, nogle spyttede på ham, andre slog ham. Mens dette foregik, gik mennesker til og fra ude i gården. Soldater, tjenestepiger og nogle nysgerrige. Det var mørkt og koldt, og der var tændt en kulild, der gav lidt lys og varme.

Også Peter havde listet sig ind sammen med Johannes, der kendte en af tjenerne.

En tjenestepige standsede op, kiggede på Peter og sagde: “Du er da en af dem, der plejede at være sammen med Jesus.”

“Jeg aner ikke, hvad du snakker om,” mumlede Peter og gik hen imod porten. Der kiggede en anden tjenestepige på ham og sagde ligesom den første: “Du er også en af dem.”

Peter bandede og sagde: “Jeg kender overhovedet ikke det menneske.” Kort efter kom der flere hen til Peter: “Jo, du er da også en af Jesu tilhængere. Dit sprog røber dig. Det er tydeligt, at du kommer fra Galilæa.”

Skrækslagen gav Peter sig til at bande og sværge på, at han ikke kendte noget til Jesus. I samme øjeblik lød der et skingert hanegal, og straks slog det ned i Peter, hvad Jesus havde sagt: “Før hanen galer to gange, har du fornægtet mig tre gange,” og han gik fortvivlet udenfor og græd.

MORDEREN GÅR FRI

3. november

Jesus blev nu ført hen til den romerske statholder, Pilatus. Det jødiske råd havde ikke selv ret til at dømme nogen til døden, derfor blev han sendt til statholderen. De havde anklaget Jesus for at ville gøre sig selv til konge, altså en slags oprører. Men Pilatus kunne ikke finde nogen skyld hos ham. Jesus stod bundet foran ham, ganske rolig, uden at forsvare sig.

Matt 27,11-26

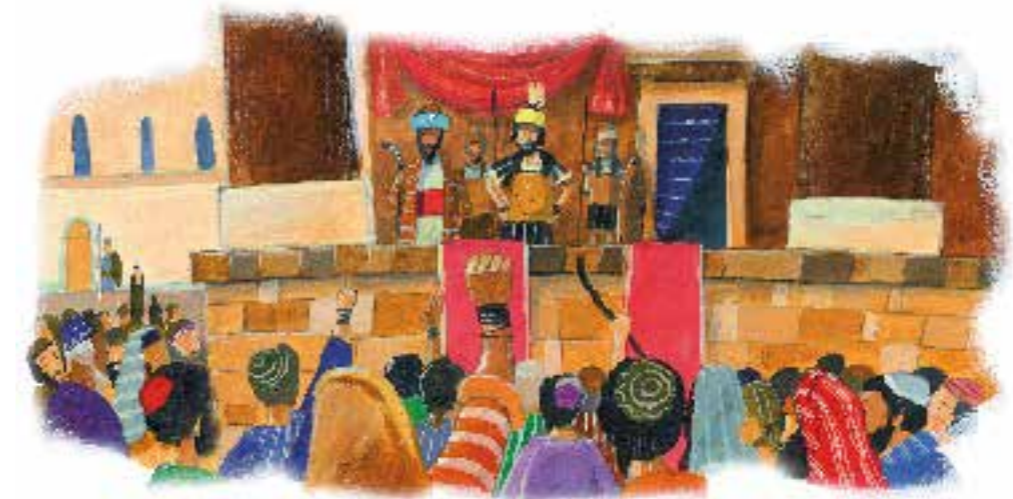
“Hvad siger du til alt det, de anklager dig for?” spurgte Pilatus.

Men Jesus tav.

Pilatus følte sig urolig. Han brød sig ikke om situationen, for han var klar over, at Jesus var uskyldig. Da fik han en god ide. Ved højtiden plejede han altid at løslade en fange.

I fængslet sad der en fange ved navn Barabbas, en farlig mand, som alle kendte til. Pilatus gik ud på balkonen og talte til folket: “I ved, at jeg plejer

Jeg er uskyldig i denne
mands blod. Det
bliver jeres sag.'
Matt 27,24b

at frigive en fange ved højtiden. Nu har I valget mellem Jesus og Barabbas.” Pilatus var sikker på, at de ville vælge Jesus, men ypperstepræsterne havde sørget for at placere deres tilhængere rundt omkring i mængden, og de gav sig taktfast til at råbe: “Giv Barabbas fri.”

Forfærdet lyttede Pilatus til råbene, rakte sin hånd i vejret og spurgte: “Hvad vil I så, at jeg skal gøre ved Jesus?”

“Korsfæst ham! Korsfæst ham!” skreg de nede fra mængden.

Pilatus kunne se, at der blev uro i mængden, og at han ikke kunne overbevise dem, så han bøjede sig. Men han ville ikke tage ansvaret for denne uretfærdige dom, så mens folk så på, fik han bragt et fad med vand ud til sig. Han dyppede sine hænder i vandet og sagde, så alle kunne høre det: “Jeg har ikke del i denne dom.” Jesus blev ført bort for at korsfæstes, og morderen Barabbas slap ud af fængslet.

JØDERNES KONGE

4. november

Statholderens soldater førte nu Jesus ud i gården og gav sig til at gøre grin med Jesus. De tog tøjet af ham og hængte en gammel, rød soldaterkappe over skuldrene på ham. Nogle skar grene af en tjørnebusk med lange, spidse torne. Den vred de sammen til en krone og pressede den ned over hans hoved, så blodet piblede frem. En af dem plantede en stok i hans højre hånd, faldt på knæ foran ham og råbte grinende: “Vær hilset, du jødernes konge!”

Da de ikke gad det mere, tog de stokken fra Jesus og gav sig i stedet til at banke løs på ham.

Men nu var tiden kommet til at gå ud til Golgata, hvor han skulle korsfæstes. Der stod den tunge pæl og ventede, og tværbjælken blev lagt på Jesu skuldre. Den skulle han selv bære. Men på vejen ud til Golgata var Jesus flere gange ved at falde sammen under den tunge byrde, og til sidst råbte en af soldaterne på en mand i mængden. Han så ud til at være stor og stærk. “Hej du der, kom herhen og hjælp manden med at bære!”

Simon fra Kyrene, som manden hed, tog den tunge bjælke og bar den resten af vejen ud til Golgata.

Matt 27,27-32

Så førte de [Jesus] ud for at korsfæste ham.

Matt 27,31b

HOVEDSKALSTEDET

5. november

Da de nåede ud til Golgata, hamrede de Jesus fast til korset. To røvere blev også korsfæstet, en på hver side af Jesus. De hørte Jesus sige: “Far, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør!” Den bøn bad Jesus for dem, der pinte ham!

Soldaterne hånede ham og råbte: “Du, der har hjulpet så mange, må vel også kunne hjælpe dig selv!” Andre soldater fordrev tiden med terningspil. Gevinsten var Jesu kappe. På korset over Jesu hoved havde de skrevet på en træplade: Jesus af Nazaret, jødernes konge.

Flere af de skriftkloge gik forbi og råbte til ham:

“Hvis du er Guds søn, kan du vel også redde dig selv!”

Det samme sagde den ene af røverne, men den anden bad ham tie stille og sagde: “Frygter du ikke Gud? Vi hænger her, fordi vi har fortjent det, men denne mand har ikke gjort noget galt.” Så drejede han hovedet og så på Jesus og spurgte stille: “Vil du ikke nok tænke på mig, når du kommer i dit rige?” Og Jesus svarede:

“Du kan være sikker. I dag skal du være med mig i Paradis.”

*Luk 23,32-46
og Joh 19,25-30*

*Og Jesus sagde til ham:
'Sandelig siger jeg dig:
I dag skal du være med
mig i Paradis.'*

Luk 23,43